

Til PMR
Fra Eksamensseksjonen

Sakstype: Orienteringssak
Møtedato:
Notatdato: 10.3.2020
Arkivsaksnummer:
Saksbehandler: Anne Margit Tvenge

Tiltak gjennomstrømming

[Regler for Det juridiske fakultet om studieprogresjon](#)

[sak PMR 6.3.2018](#) om tiltak for å øke gjennomstrømming

[sak PMR 18.7.2019](#) om frafall på valgemner

[Notat om proaktiv studieveileding](#)

Gjennomstrømming

Den justerte finansieringsmodellen fra 2018 innførte kandidatproduksjon som en ny faktor for inntekter. Tidligere var det fokus på studiepoengsproduksjon, men da det er kandidater som varierer mest er det der det er mest å hente av inntekter. Gjennomføringstid er viktig for kandidatproduksjon, og selv om det er frafall av kandidater underveis i studiet, så er det overordnede problemet at kandidatene bruker lengre tid enn normert slik at inntekten hvert år er lavere enn hva opptakstallene skulle tilsi.

Gjennomføringsgraden på Master i rettsvitenskap er svært lav, for de som begynte høst 2012 var det kun 20% som fullførte etter normert tid 5 år, 14% for de som begynte våren 2013, 20,5 % for høsten 2013, 19% for våren 2014 og 16% for de som begynte høsten 2014, se tabell 1. Det nærmer seg ikke 50% før 2 semestre over normert tid, og full gjennomføringsgrad blir ikke høyere enn 60-65%.

Hvorfor er gjennomstrømmingen lav?

Det er flere grunner til at studentene bruker lang tid på masterstudiet i rettsvitenskap, en grunn er at de har anledning til å gjøre det. Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Oslo § 7.3 om krav om studieprogresjon gir mulighet til å beholde studieretten til tross for svært lav studiepoengsproduksjon. Studieprogresjonsreglene ved Det juridiske fakultet er svært romslige, og tilsier at man kan ta studiet på 50% progresjon uten at studieretten blir inndratt.

Videre er rettsvitenskap i særstilling da det er et 5-årig studieprogram, jo lengre studieprogrammet er, jo større sannsynlighet for at det sammenfaller med behov for permisjon eller deltidsstudier.

Når studiet er så langt som 5 år er det mulig at noen tar pauser underveis, jobber ved siden av og studerer deltid, starter familie osv.

En annen grunn til at studentene bruker lengre tid enn normert tid er at de gjentar beståtte emner. Mellom 40-50 % av alle gjentak på UiO gjennomføres på juridisk fakultet, videre er ca. 85 % av alle gjentak på fakultetet gjentak gjennomført på MiR. Studentene ser ut til å gjenta mest på 2, 3 og 4 studieår. Det er JUS4211 og JUS3111 som utmerker seg som de emnene som flest gjentar, dette er begge 30 stps emner. JUS2211 har litt varierende tall, det er litt mindre gjentak på JUS4111 og på JUS2111 er det svært lite frem til 2018. Se tabell 3

Det er frafall på alle studieår, dette betyr studenter som ikke lenger registrerer seg ved programmet (for eksempel at de har sluttet, er i permisjon, mistet studierett). Det ser ut til at frafallet skjer i første semester, og så i løpet av de første to studieårene. Deretter skjer det endel frafall litt løpende utover studiet (fracfallet er kumulativt). Se tabell 2.

Gjennomstrømmingen vil forbedres ved å redusere frafallet, men det er ikke mulig å fjerne det helt da studiet tar opp studenter fra vgs, og noen av de opptatte studentene vil oppleve at de valgte feil da de søkte seg inn som 18-19 år. Hvor stort problem frafallet egentlig er avhenger om fakultetet synes at det er en tilstrekkelig stor andel av de som begynner på MiR som oppnår grad eller ikke, og at hovedproblemet er lengden det tar fra de begynner til de slutter.

Det skilles på frafall av studenter og aktive studenter som ikke produserer studiepoeng, sistnevnte blir værende i studiet som 0-studiepoengsytere på det gjeldende semesteret de er registrert. Det kan se ut som at 5. semester og 7. semester, peker seg ut med mange aktive studenter som avlegger 0 stp. 2. og 4. semester peker seg særlig positivt ut, se tabell 4. Det er ingen oversikt over om de som ikke produserer poeng er de samme som bruker tid på gjentak, for studenter kan i teorien ta ting opp og samtidig ha normal progresjon.

Hvordan forbedre gjennomstrømmingen?

I diskusjonssak i PMR 6.3.2018 ble det foreslått og innført følgende tiltak for å øke gjennomstrømmingen på MiR:

- Gjeninnføring av emnesperren: innført høsten 2019, man antar at det vil virke reduserende på antall gjentak og antallet som utsetter å få utstedt grad
- Reduksjon av kvote for studenter som har innpasset emner (kvoten reduseres med ett forsøk for hvert studieår som er innpasset): reduserer gjentak
- Gå fra karakterskala til bestått/ikke bestått på JUS1111: vil ha en reduserende effekt på antall gjentak, senke presset for nye studenter/myk start på studiet. I og med at det er en del frafall på første semester kan dette ha effekt.
- Innstramminger i regelverket om permisjon: krav om beståtte 30 stp og permisjon kan ikke innvilges dersom dette vil innebære at studenten får et studieløp som blir lengre enn ti år.
- Proaktiv studieveiledning for å forebygge forsinkelser og bistå de som har utfordringer i studiet

Når målet er gjennomstrømming vil vi ikke kunne se full effekt av tiltakene før 5 år etter det kullet der tiltakene er innført startet, men det er noen såpass store tiltak at det er sannsynlig at det vil utgjøre en forskjell.

Proaktiv studieveiledning

- **Kobling av studenter til faglig veileder:** Erik Røsæg tilbød seg å veilede studenter som henger etter, derfor ble studenter som hadde få eksamensforsøk igjen på JUS3212, eller som har utvidet studieprogresjon, kontaktet via telefon, så e-post, med tilbud om å få en faglig veileder. Det har vært delt interesse for dette, men 6 studenter har bedt om å få delta på dette tilbudet, av 11.
- **Forhåndsvarsel om inndragelse av studieretter.** De som tok kontakt og som er og som er forsinket i progresjonen, ble invitert til veiledning. Inntrykk etter disse veiledningene er at studentene er veldig glad og lettet over å bli fulgt opp. Det er gjerne misforståelser av regelverk som har ført til at de er havnet i den situasjonen, eller sykdom. Kontakten ble gjennomførte enten gjennom samtale på fakultetet, via e-post eller telefon.
- **Ikke-leverte på masteroppgaven h19** ble kontakta for oppfølging, studieplan, gjennomføring Desember 2019/ januar 2020. Disse hadde en samtale med studieveileder ved oppmøte, telefon eller via e-post. Dette var et flott initiativ, hvor vi merket at studentene ble så glad og lettet over å bli kontaktet. Flere har kun masteroppgaven igjen, eller sto i fare for å få studieretten inndratt. Fikk inntrykk av at dette ga en motivasjonsboost til de studentene det gjelder, særlig de som er forsinket grunnet sykdom.
- Fra **våren 2020** vil de som søker om utvidet studieprogresjon inviteres til veiledning før vedtak kan fattes. I samtale vil man fange opp årsaken bak forsinkelsen, og man får anledning til å se om man gjennom tilrettelegging eller kurs ved SiO kan bidra til at situasjonen blir bedre for studenten. Blir da lettere å følge opp, og studenten får en følelse av å ikke være alene. Vi har tro på at dette kan bidra til bedre gjennomføring og at studenten faktisk avlegger eksamen

Synliggjøring av tilbudet:

- **Nettside** med informasjon om studieveiledning er blitt endret. Den er blitt gjort enklere, og tydeligere. Fått inn bilde av studieveilederne. Skal gi et inntrykk av et lavterskeltilbud.
- Studieveiledere møtte opp på en **forelesning i JUS1111** 21. oktober og informert om tilbudet om studieveiledning.
- **Plakater** er bestilt for å henges opp på Infosenteret i Domus Academica.
- Når noe skjer, f.eks. ved eksamenstid, skal det legges ut info om studieveiledning på Facebook.

Det er mulig å tenke at det settes inn mye ressurser til proaktiv studieveiledning på noe som potensielt kan øke gjennomstrømming av få studenter. Men, tall fra økonomiseksjonen gir at når en kandidat fullfører graden tjener fakultetet 30.000kr slik at dersom man øker med 10 kandidater øker inntjeningen til 300.000kr, 100 kandidater 3.000.000kr. I et slikt regnestykke vil alle monner dra.

Studiepoengproduksjon på valgemner

Det anbefales å fokusere på kandidatproduksjon for programstudenter men også å fokusere på økt studiepoengsproduksjon på valgemner. Det juridiske fakultet har mange enkeltemnestudenter som avlegger få eller ingen studiepoeng, og som gjør at man går glipp av en potensiell høyere totalinntekt. Fakultetet har hatt en økning i antall enkeltemnestudenter de siste årene, og de siste to årene er studiepoengavleggingen blitt vesentlig forverret ved at denne studentgruppen melder seg opp uten å ta eksamen, og produserer dermed ikke studiepoeng. Tall fra Tableau gir at 70% av enkeltemnestudentene til Det juridiske fakultet havner i kategorien som produserer 0-studiepoeng.

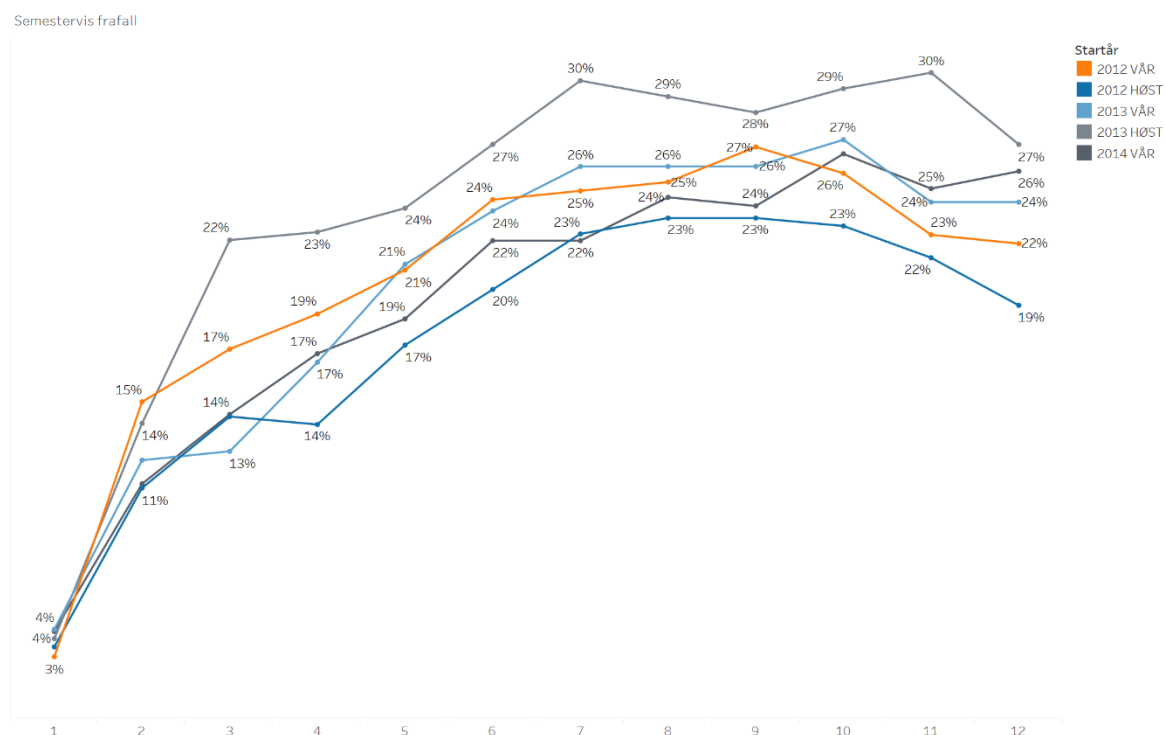
Det som er problematisk er at dette tallet måles på en måte som omfatter alle som registrerer seg ved semesterstart, men ikke avlegger eksamen - altså ikke bare de som ikke møter til eksamen, men også de som trekker innen trekkfristen og som er syke. I tillegg måles tallene 15. oktober/mars, slik at dersom evt. tiltak skal ha noen effekt må de skje tidlig i semesteret slik at antallet oppmeldte studenter kan justeres før disse datoene.

Høsten 2019 ble flere mulige tiltak for å senke frafallet diskutert i PMR 18.9.2019, det ble besluttet å oppfordre oppmeldte studenter som vet at de ikke kommer til å ta eksamen til å slette sin eksamensmelding før tallene sendes til Database for høyere utdanning (DBH), 15. oktober og 15. mars. Høsten 2019 ga det ikke veldig store resultater, men vi gjør det samme for våren og håper det vil ha en effekt. Våren 2020 har vi i tillegg pilotert obligatorisk oppmøte noen utvalgte valgemner, eksamensmeldinger ble slettet fordi som ikke møtte. Dette tiltaket vil evalueres etter gjennomføring av eksamen våren 2020, når vi har konkrete tall for frafall på disse emnene med obligatorisk oppmøte opp mot andre valgemner som ikke har hatt obligatorisk oppmøte.

Tabell1

Kull startet	Andel fullførte normert	+ 1 semester	+ 2 semestre	+ 3 semestre	+ 4 semestre
2011 vår	14	29	42	52	58
2011 høst	17	34	48	57	62
2012 vår	21	39	55,5	63	65
2012 høst	20	40	55	61	65
2013 vår	14	34	49	60	64
2013 høst	20,5	35	51,5	58,5	58,5
2014 vår	19	36	50	50	
2014 høst	16	35			

Tabell2

Tabell3

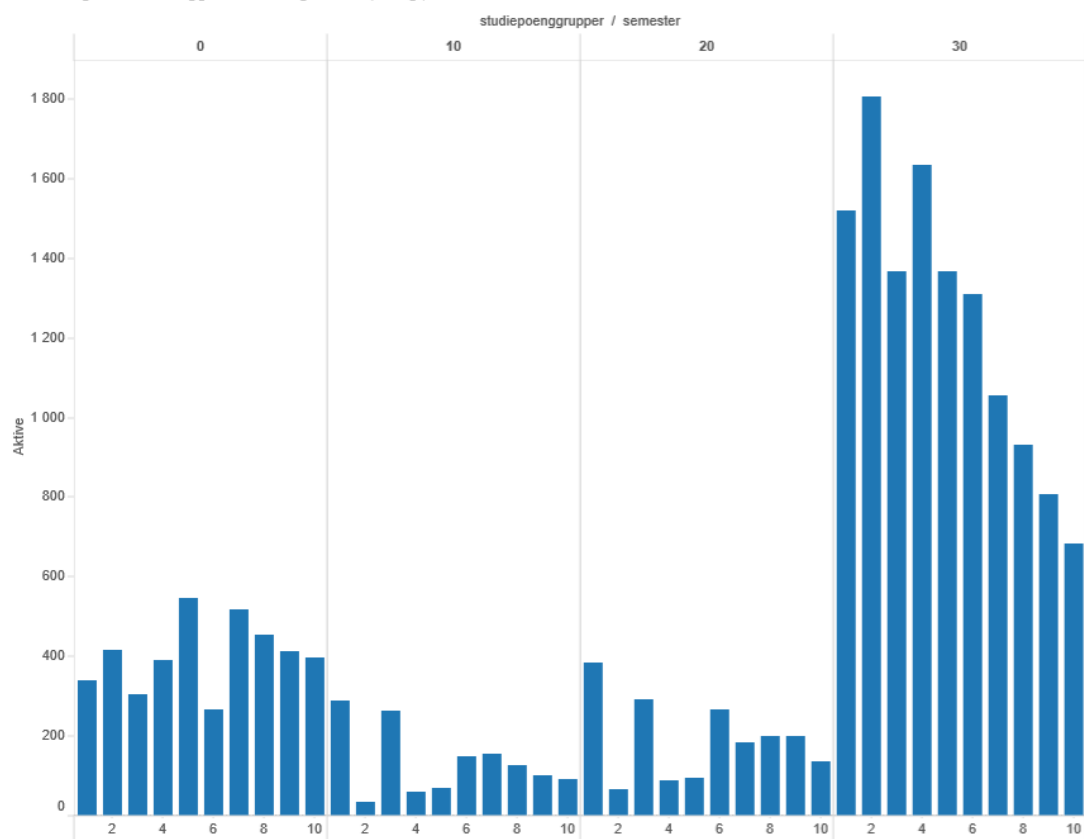
Gjentaksinformasjon rapporteringsprogram JFM5-RV

EMNE		ARSTALL					gjentakrate
		2015	2016	2017	2018	2019	
JFEXFAC04 Examen facultatum, rettsvitenskapelig variant	Antall studenter	396	460	417	360	369	1,1% 29,0%
	Gjentaksstudenter	11	22	19	25	64	
	gjentakrate	2,8%	4,8%	4,6%	6,9%	17,3%	
JUR4000P Privatisteksamen i 4. avdeling, masterstudiet i rettsvitenskap	Antall studenter	433	275				
	Gjentaksstudenter	26	25				
	gjentakrate	6,0%	9,1%				
JUS1111 Privatrett I	Antall studenter	584	660	591	630	618	
	Gjentaksstudenter	32	55	68	105	136	
	gjentakrate	5,5%	8,3%	11,5%	16,7%	22,0%	
JUS1211 Privatrett II	Antall studenter	531	595	535	495	554	
	Gjentaksstudenter	21	42	40	59	127	
	gjentakrate	4,0%	7,1%	7,5%	11,9%	22,9%	
JUS2111 Statsforfatningsrett, folkerett og menneskerettigheter	Antall studenter	454	436	433	460	527	
	Gjentaksstudenter	29	38	36	93	153	
	gjentakrate	6,4%	8,7%	8,3%	20,2%	29,0%	
JUS2211 Forvaltningsrett og EØS-rett	Antall studenter	448	447	470	403	505	
	Gjentaksstudenter	30	53	93	45	120	
	gjentakrate	6,7%	11,9%	19,8%	11,2%	23,8%	
JUS3111 Formuerett I	Antall studenter	512	508	507	504	488	
	Gjentaksstudenter	80	92	97	132	125	
	gjentakrate	15,6%	18,1%	19,1%	26,2%	25,6%	
JUS3211 Formuerett II	Antall studenter	491	314				
	Gjentaksstudenter	66	48				
	gjentakrate	13,4%	15,3%				
JUS3212 Formuerett II	Antall studenter			478	455	446	
	Gjentaksstudenter			28	54	65	
	gjentakrate			5,9%	11,9%	14,6%	
JUS3220 Rettshistorie	Antall studenter			472	417	374	
	Gjentaksstudenter			5	15	27	
	gjentakrate			1,1%	3,6%	7,2%	
JUS4111 Metode og etikk	Antall studenter	447	523	505	477	430	
	Gjentaksstudenter	52	70	75	40	44	
	gjentakrate	11,6%	13,4%	14,9%	8,4%	10,2%	
JUS4121 Rettøkonomi 1	Antall studenter	149	174	173	142	162	
	Gjentaksstudenter	9	9	6	11	6	
	gjentakrate	6,0%	5,2%	3,5%	7,7%	3,7%	
JUS4122 Retts sosiologi 1	Antall studenter	263	274	236	236	212	
	Gjentaksstudenter	13	15	13	10	6	
	gjentakrate	4,9%	5,5%	5,5%	4,2%	2,8%	
JUS4123 Rettsfilosofi	Antall studenter				76		
	Gjentaksstudenter				2		
	gjentakrate				2,6%		
JUS4211 Prosess og strafferett	Antall studenter	521	560	571	524	496	
	Gjentaksstudenter	105	93	128	97	78	
	gjentakrate	20,2%	16,6%	22,4%	18,5%	15,7%	

Tabell 4

Studiepoengproduksjon JFM5-RV Rettsvitenskap (jus)

Hvor mange aktive avlegger hvor mange studiepoeng pr. termin

Antall aktive studenter som avlegger hvor mange studiepoeng pr semester. Tidsperioden kan endres ved å justere filteret År termin start.